

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003571

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-07-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Громов Сергій Сергійович

2. Serhii S. Hromov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 072

Назва наукової спеціальності: Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Фінанси, банківська справа та страхування

Дата захисту: 08-08-2026

Спеціальність за освітою: Журналістика

Місце роботи здобувача: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16184

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.61, 06.71.63, 06.73.16

Тема дисертації:

1. Фінансування територій природно-заповідного фонду України у військовий та післявоєнний час
2. Financing of territories belonging to Ukraine's nature reserve fund during wartime and post-war periods

Реферат/анотація:

1. У дисертації сформульовано комплекс принципів трансформації системи фінансування територій природно-заповідного фонду (ПЗФ) у військовий та післявоєнний час. Фундаментальною основою означеного комплексу принципів виступають базові принципи (екосистемної цілісності, нарощення асиміляційної місткості, невиснажливості, зміцнення обороноздатності, боротьби з бідністю, інклюзивності), що детермінують необхідність дотримання системних принципів (емерджентності, конвергенції, адаптивності до вимог природоохоронних конвенцій, отримання глобальних вимог, градуалізму, партнерства). Сукупність системних принципів, у свою чергу, визначає набір функціональних принципів трансформації системи фінансування територій ПЗФ (субсидіарності, диверсифікації, еквівалентності, диференціації, самоокупності, релевантності, платності), що спрямовані на забезпечення диверсифікації форм, методів та джерел фінансово-інвестиційного забезпечення потреб суб'єктів природно-заповідної

справи. Критичне переосмислення передової іноземної практики та вітчизняного інституційного підґрунтя функціонування сектору природно-заповідної справи дало змогу ідентифікувати методи фінансування територій природно-заповідного фонду в Україні у військовий та післявоєнний періоди. Такими методами виступають: бюджетне фінансування (фінансування бюджетних видатків на збереження природно-заповідного фонду); внутрішньо-корпоративне фінансування (фінансування заходів з утримання, експлуатації та модернізації об'єктів екологічної інфраструктури на землях природно-заповідного фонду за рахунок власних коштів суб'єктів природно-заповідної справи); позабюджетне фінансування (фінансування природно-заповідних територій за рахунок коштів публічних позабюджетних коштів); приватне інвестування (фінансово-інвестиційне забезпечення потреб природно-заповідної справи за рахунок коштів приватного підприємницького сектору); сек'юритизація (емісія «зелених» облігацій та карбонових сертифікатів); іпотечно-заставні відносини; фінансування на основі публічно-приватного партнерства (поєднання коштів публічного та приватного секторів задля фінансування територій природно-заповідного фонду); краудфандинг (колективна співпраця людей, що добровільно об'єднують свої кошти задля здійснення заходів з інфраструктурного облаштування територій природно-заповідного фонду). Обґрунтовано, що методи фінансування територій природно-заповідного фонду отримують свою конкретизацію в інструментах фінансування такого роду територій. До таких інструментів слід віднести: 1) асигнування (виділення коштів з централізованих та децентралізованих джерел на потреби суб'єктів природно-заповідної справи); 2) емісія цінних паперів (випуск «зелених» облігацій місцевої позики та емісія акцій при сек'юритизації природно-ресурсних активів); 3) субвенції, дотації та субсидії (пряма та непряма бюджетна підтримка розвитку природно-заповідних територій); 4) гранти та філантропічні внески (грошові потоки у розвиток природно-заповідної справи на безповоротній основі); 5) компенсації та відшкодування (бюджетні виплати суб'єктам природокористування, котрі понесли збитки та втрати внаслідок переведення земель у статус природоохоронних територій); 6) пайова участь (одноразовий внесок суб'єктів природно-заповідної справи або інвесторів у розбудову мережі інфраструктурних об'єктів природоохоронної діяльності); 7) кредити та позики (кошти, акумульовані суб'єктами природно-заповідної справи на ринку позикового капіталу); 8) факторинг (переуступка дебіторської заборгованості). У дисертації розроблено дорожню карту трансформації системи фінансування територій природно-заповідного фонду України у післявоєнний період. Перший етап дорожньої карти передбачає застосування організаційно-економічних та інституційних заходів у секторі внутрішньо-корпоративних фінансів (розширення спектра надання платних послуг, комерціалізація екосистемних послуг природних біогеоценозів, розбудова інфраструктури рекреаційної діяльності), у секторі публічних фінансів (створення національних спеціальних бюджетних та позабюджетних фондів розвитку природно-заповідної справи, інституціоналізація угод публічно-приватного партнерства), у секторі міжнародних фінансів (створення інституційних засад залучення коштів глобальних екологічних фондів, освоєння коштів публічних фінансових інститутів ЄС, використання міжнародної технічної допомоги). Другий етап дорожньої карти трансформації системи фінансування територій природно-заповідного фонду охоплює активізацію грантової діяльності, створення регіональних та місцевих спеціальних фондів розвитку природно-заповідної справи, залучення фінансових ресурсів в межах реалізації проєктів транскордонного співробітництва. На третьому етапі вказаної дорожньої карти відбуватиметься випуск карбонових сертифікатів, емісія зелених облігацій та залучення коштів приватних та неурядових міжнародних фондів.

2. The dissertation formulates a set of principles for transforming the system of financing nature reserve areas (NRA) during wartime and post-war periods. The fundamental basis of this set of principles is the basic principles (ecosystem integrity, increasing assimilation capacity, sustainability, strengthening defence capabilities, combating poverty, and inclusiveness), which determine the need to adhere to systemic principles (emergence, convergence, adaptability to the requirements of environmental conventions, obtaining global requirements, gradualism, and partnership). The set of systemic principles, in turn, determines a set of functional principles for the transformation of the system of financing protected areas (subsidiarity, diversification, equivalence, differentiation, self-sufficiency, relevance, payability), which are aimed at ensuring the diversification of forms,

methods and sources of financial and investment support for the needs of nature conservation entities. A critical rethinking of advanced foreign practices and the domestic institutional basis for the functioning of the nature conservation sector has made it possible to identify methods of financing nature conservation areas in Ukraine during the war and post-war periods. These methods include budget financing (financing budget expenditures for the preservation of the nature reserve fund); internal corporate financing (financing measures for the maintenance, operation and modernisation of environmental infrastructure facilities on the lands of the nature reserve fund at the expense of the nature conservation entities' own funds); extra budgetary financing (financing of nature reserve areas from public extra budgetary funds); private investment (financial and investment support for nature conservation needs from the private business sector); securitisation (issuance of green bonds and carbon certificates); mortgage and collateral relationships; financing based on public-private partnerships (combining public and private sector funds to finance nature reserve fund territories); crowdfunding (collective cooperation of people who voluntarily pool their funds to implement measures for the infrastructural development of nature reserve fund territories). It has been substantiated that methods of financing nature reserve fund territories are specified in the instruments for financing such territories. These instruments include 1) appropriations (allocation of funds from centralised and decentralised sources for the needs of nature reserve entities); 2) securities issuance (issuance of local green bonds and shares in the securitisation of natural resource assets); 3) subventions, grants and subsidies (direct and indirect budgetary support for the development of nature reserve territories); 4) grants and philanthropic contributions (cash flows for the development of nature conservation on a non-repayable basis); 5) compensation and reimbursement (budget payments to nature users who have suffered losses and damages as a result of the transfer of land to the status of nature conservation areas); 6) equity participation (one-time contributions by nature conservation entities or investors to the development of a network of infrastructure facilities for nature conservation activities); 7) credits and loans (funds accumulated by nature conservation entities on the loan capital market); 8) factoring (assignment of accounts receivable). The dissertation develops a roadmap for transforming the financing system for Ukraine's nature reserve fund territories in the post-war period. The first stage of the roadmap involves the implementation of organisational, economic and institutional measures in the internal corporate finance sector (expanding the range of paid services, commercialising the ecosystem services of natural biogeocenoses, developing recreational infrastructure), in the public finance sector (creation of national special budgetary and extra-budgetary funds for the development of nature conservation, institutionalisation of public-private partnership agreements), in the international finance sector (creation of institutional frameworks for attracting funds from global environmental funds, utilisation of funds from EU public financial institutions, use of international technical assistance). The second stage of the roadmap for transforming the system of financing nature reserve territories covers the activation of grant activities, the creation of regional and local special funds for the development of nature conservation, and the attraction of financial resources within the framework of cross-border cooperation projects. The third stage of the roadmap will involve the issuance of carbon certificates, the issuance of green bonds, and the attraction of funds from private and non-governmental international funds.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Громов С. С. Фінансування територій природно-заповідного фонду: сутність, інституційні виміри та інвестиційні аспекти. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 11. С. 181–185.
- Громов С. С. Інструментально-методологічне забезпечення фінансування територій природно-заповідного фонду: виклики військового часу та післявоєнного відновлення. Агросвіт. 2024. № 11. С. 164–170.
- Громов С. С. Фінансування територій природно-заповідного фонду в Європейському Союзі: передумови, особливості та напрями. Інвестиції: практика та досвід. 2025. № 5. С. 194–200.
- Біляк Ю. В., Громов С. С. Фінансування територій природно-заповідного фонду: форми, методи та інструменти. Економіка та суспільство. 2025. Вип. 77.

Наукова (науково-технічна) продукція: розроблено дорожню карту трансформації системи фінансування територій природно-заповідного фонду України у післявоєнний період, яка охоплює три етапи застосування організаційно-економічних та інституційних заходів у секторах внутрішньо-корпоративних, публічних та міжнародних фінансів

Соціально-економічна спрямованість: становлення вітчизняної моделі фінансування територій природно-заповідного фонду у військовий та післявоєнний час

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0125U003409

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Біляк Юлія Вікторівна
2. Yuliia V. Biliak

Кваліфікація: д. е. н., доц., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9766-4780

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дребот Оксана Іванівна

2. Oksana I. Drebot

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2681-1074

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: вул. Метрологічна, Київ, 03143, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Калина Тетяна Євгеніївна

2. Tetiana Y. Kalyna

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2705-9382

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Приватний заклад вищої освіти Міжнародний класичний університет імені Пилипа Орлика

Код за ЄДРПОУ: 37992250

Місцезнаходження: вул. Карла Лібкнехта, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Голян Василь Анатолійович

2. Vasyl A. Holian

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2502-4573

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і природокористування України „Боярська лісова дослідна станція”

Код за ЄДРПОУ: 33441250

Місцезнаходження: вул. Лісодослідна, Боярка, Бучанський р-н., 08150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мединська Наталія Василівна

2. Nataliia V. Medynska

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2573-0205

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Лабенко Олександр Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Лабенко Олександр Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Боярчук Сергій Васильович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна